

UTRJEVANJE NARAVNOGEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI SLOVENIJE

RAZRED: 9.

1. Slovenija meji na štiri države.

a) Na spodnje črte napiši sosednje države Slovenije. Razvrsti jih glede na dolžino meje (1 – najdaljša, 4 – najkrajša).

1 _____ 2 _____ 3 _____ 4 _____

b) Državne meje niso hkrati tudi narodne. S primerom pojasni to trditev.

c) Naštej vsaj pet prednosti vstopa Slovenije v EU.

1. _____
2. _____
3. _____
4. _____
5. _____

2. Preberi besedilo in na spodnji črti napiši dve največji značilnosti naše države.

Slovenija leži na stiku Alp, Dinarskega gorstva, Panonske kotline in Jadranskega morja. V Evropi ne najdemo države, kjer bi se na tako majhnem ozemlju stikale tako različne naravne enote. Meje med njimi v naravi pa niso tako ostre in jih je včasih težko določiti. Ti prehodi so povsod postopni.

1 _____ 2 _____

3. Na zemeljskem površju delujejo notranji in zunanji dejavniki.

a) V oklepaj pred posameznim procesom zapiši črko N, če ga povzročajo notranji in črko Z, če ga povzročajo zunanji dejavniki,

() vulkansko delovanje	() kemično preperevanje
() mehanično preperevanje	() gubanje
() erozija	() potresi

4. Glede na nastanek ločimo tri vrste kamnin: magmatske, sedimentne in metamorfne.

a) Preglednico dopolni tako, da narediš kljukico pri tisti vrsti kamnin, v katero posamezna kamnina sodi.

kamnina	vrsta kamnin		
	magmatske	sedimentne	metamorfne
fliš			
marmor			
tonalit			
apnenec			

b) Pojasni, kako kemično preperevanje vpliva na spreminjanje pokrajine.

5. Izoblikovanost današnjega površja je posledica nastajanja in preoblikovanja v geološki preteklosti.

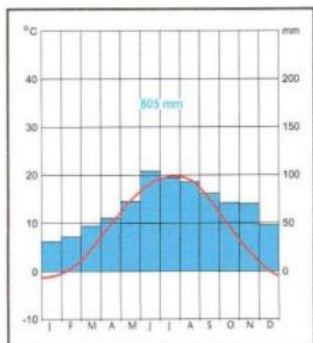
a) Besedilo o nastajanju današnjega površja Slovenije dopolni tako, da na posamezne črte razvrstiš geološka obdobja: *mezozoik, kvartar, paleozoik, terciar*.

V _____ se je kopno večkrat menjavalo z morjem, v katerem so se skozi stotine milijonov let odlagale različne usedline. V _____ je bila Slovenija na območju velikanskega sredozemskega morja Tetis, v katerem so se odlagali več sto metrov debeli skladi apnenca. Ti so se v prvi periodi kenozoika _____ postopoma nagubali in dvignili v procesu alpidskega gubanja. To površje se je v _____ zaradi menjave ledenih in medledenih dob še precej preoblikovalo.

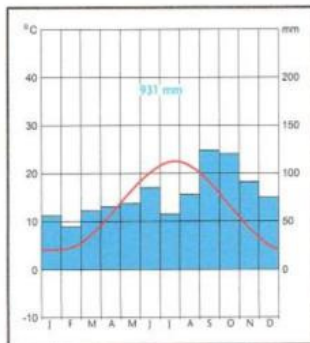
6. V Sloveniji ločimo tri podnebne tipe. Dopolni besedilo z manjkajočimi besedami.

a) Večino padavin prinesejo k nam _____ vetrovi. V _____ delu države se kažejo močni vplivi Sredozemlja, na preostalem delu ozemlja pa so bolj izraziti vplivi evropske _____. Večina Slovenije ima zato _____ podnebje. V gorah so temperature _____ kot v nižinah. V gorskem svetu pade tudi _____ padavin kot v nižinah. Tamkajšnje podnebje imenujemo _____ podnebje. Zlasti v hladni polovici leta se na dno kotlin, dolin in kraških polj uleže _____ zrak, ki od tam izpodrine _____ zrak. Ta pojav imenujemo _____. Nanj pogosto opozarja plast _____, ki leži na dnu kotline.

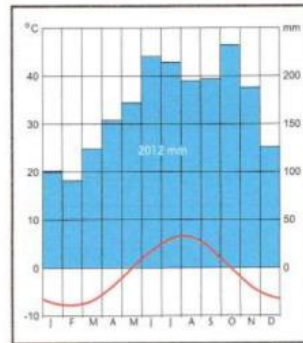
b) Pred seboj imaš klimograme krajev A, B in C, ki predstavljajo tri različne tipe podnebja v Sloveniji. Na vsakem si pozorno oglej potek temperature in padavin prek leta. Odgovori na vprašanja.

A

B

C

- V katerem kraju so najnižje zimske temperature? _____
- V katerem kraju so najvišje poletne temperature? _____
- V katerem kraju so največje temperaturne razlike med poletjem in zimo? _____
- V katerem kraju so najmanjše temperaturne razlike med poletjem in zimo? _____
- V katerem kraju pade največ padavin? _____
- V katerem kraju pade najmanj padavin? _____

7. Trditve se nanašajo na slovenske reke. Obkroži DA, če je trditev pravilna in NE, če je nepravilna.

V črnomoško povodje sodi več kot štiri petine slov. ozemlja.

DA NE

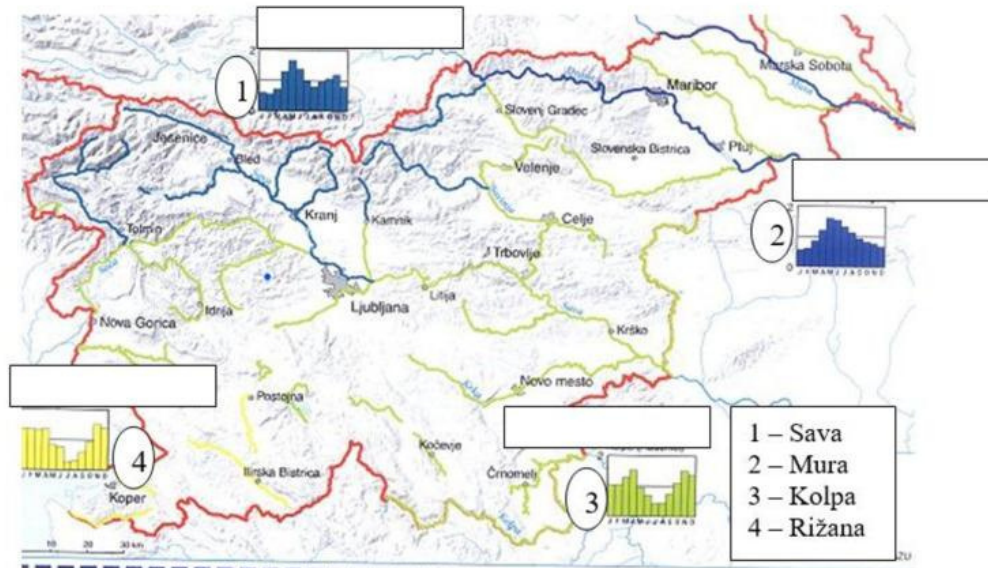
Razvodnica med jadranskim in črnomoškim povodjem ni povsem jasno določljiva.

DA NE

Pretok se pri reki čez leto spreminja.

DA NE

8. Oglej si karto s hidrogrami in reši nalogi.

a) V okvirček nad vsak hidrogram napiši rečni režim, ki ga ta predstavlja.

b) V dveh točkah pojasni, zakaj se v rečni strugi čez leto spreminja količina vode oz. pretok.

1 _____

2 _____